

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat na teden.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Velika Čolnarska ulica št. 19.

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 14.398. (KDZ)

NAPREJ

Glasiló Jugoslovanske socialno demokratske stranke (JSDS).

Letnik VIII., št. 21.

Četrtna »Naprejeva« št. 21
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasiló Kmetko-delavske zveze.

Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Stane mesečno 25 Din, začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.

Oglasi:

Prostor 1 × 55 mm 60 par, Mali oglasi:
beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se
ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Politični položaj in naloge proletarske demokracije.

(Poročilo s shoda JSDS v Trbovljah.)

Mrtvilo, ki vlada med trboveljskimi rudarji največ vsled tihega terorja in slabih zaslužkov pri TPD, je malo oživilo naš nedeljski shod, na katerem se je razvila živahna debata. Shod z diskusijo je trajal nad tri ure.

O političnem položaju je poročal s. Klemenčič, ki je v glavnem izvajal sledeče:

Internacionalni položaj delavstva.

Evropska javnost razpravlja danes v devetem letu po svetovni vojni in ob desetletnici ruske revolucije še vedno o teh dveh važnih problemih: o imperialistični vojni in o revoluciji potlačeni narodov in razredov proti imperializmu. Buržoazija vidi rešitev splošne gospodarske krize v novi imperialistični vojni, ki jo mrzlično pripravlja. V Evropi je danes več oboroženega vojaštva nego pred vojno. Oboroževanju na suhem in na morju se je v zadnjem času pridružilo ogromno oboroževanje za zračno in za plinsko vojno.

Da bi pregledala, če je čas za nove vojne že napočil, ustvarja buržoazija mednarodne diplomatske konflikte, iz katerih se vsak moment lahko razvije oboroženi konflikt. Pretrganje diplomatskih odnosov med Anglijo in Unijo ruskih socialističnih republik lahko vsak čas dovede do vojne med tema velesilama. Pretrganje diplomatskih odnosov med državo SHS in Albanijo pa lahko vsak trenutek zapali na Balkanu nov vojni požar, ki se bo razširil kakor leta 1912, 1913 in 1914 v svetovni konflikt.

Na Kitajskem pa se vrši ogorčena državljanska vojna proti fevdalnim, reakcionarnim vojaškim klikam, ki jih podpirajo inozemski kapitalisti, da bi rešili svoje kolonialne ekstraprofite. Anglija, Japonska, Amerika, Italija in Francija držijo v kitajskih vodah in v svojih koncesijah pripravljeno oboroženo silo, da posežejo v odločilnem trenutku v državljansko vojno v korist fevdalnih generalov.

V očigled taki mednarodni napeti situaciji se je pokazala Liga narodov (o kateri se je prelilo toliko črnila, češ, da je to garancija miru) popolnoma brez moči. V Ženevi so se sešli zastopniki vlad, ki so združene v Ligi, ter so konstatirali, da ne morejo ničesar skleniti, a to pomeni istotoliko, kakor prepustiti velesilam svobodne roke, da zapletejo ljudstva v nove vojne.

Edino moško in odločno besedo proti vojnim avanturam je izrekel tajnik angleških rudarjev, ki je izjavil, da bo angleško delavstvo v slučaju nove imperialistične vojne, napovedalo vojno konservativni vladi in kapitalizmu. V interesu mira in celokupnega človeštva bi bilo, da to moško in odločno besedo ponovijo vsi proletarci, vse proletarske organizacije celega sveta.

Tudi oni oportunistični delavski voditelji, ki so med vojno in po vojni rajši sedeli pri zeleni mizi skupaj s predstavniki kapitalizma, namesto da bi v enotni proletarski fronti branili proletariatuve interese, so po 14 letih svojega zmotnega, za proletariatu usodepolnega sodelovanja z buržoazijo spoznali, da je minil čas brezplodnega razgovora z buržoazijo. Tako so se ti oportunistični voditelji po 14 letih prvič zopet sešli (ob priliki mednarodne gospodarske konference v Ženevi) z zastopniki ruskega delavstva pri eni mizi.

Proletariat pa ne bi smel čakati, da se združijo voditelji, temveč mora spoznati, da se morajo sami delavci združiti na načelih proletarske demokracije v borbi za socializem. Vsi namreč vidimo in čutimo, da je položaj delavcev in malih kmetov vsak dan težji, mednarodno in pri nas doma. Navzlic svečanim obljubam buržoazije, navzlic § 13 verzajske mirovne pogodbe in vašingtonske konvencije, ki garantira v mednarodni pogodbi pravico delavcev do svobodnega organiziranja v zaščito svojih interesov, vidimo, da celo v Angliji, ki jo rada naziva buržoazija deželno svobodo, pripravljajo konservativni zakon, ki prepoveduje svobodno mednarodno koalicijo nekaterim kategorijam delavstva. V Italiji o svobodni delavske koalicije ni niti govora, na Madjarskem, v Rumuniji, v Bolgariji je v praksi vsako svobodno organiziranje onemogočeno od oblastev. V Jugoslaviji, kjer je revolucionarno delavstvo doseglo, da celo ustava garantira svobodo delavcem organizirati se za zaščito svojih materialnih interesov, protustavno razpušča vlada strokovne organizacije, delavske občine, gazi vse samoupravne pravice in svobodščine, ki si jih je delavstvo priborilo v večletnih bojih. Navzlic ustavni garanciji o resnični svo-

bodi koalicije za delavstvo ne more biti pri nas niti govora. Brez koalicijske svobode pa je delavstvo obsojeno na hitro propadanje. Zavednost in organizacija je za delavstvo edino orožje obrambe proti nenasištemu pohlepu kapitalistov, povečati svoje profite.

Položaj delavstva v Sloveniji.

Položaj delavstva v Sloveniji je še prav posebno težak. Slovenija je pasivna dežela, t. j. njena poljedelska produkcija ne more preživljati prebivalstva — a njena industrija ne more zaposliti vseh proletariziranih poljedelcev. To je seveda pri kapitalističnem gospodarstvu. Ako bi se poljedelstvo, industrija in obrt uredile socialistično, bi bilo dovolj dela in kruha za vse. Tako pa inozemski kapital odnese iz Slovenije kakih 250 milijonov letno, okoli 200 jih požre nenasišni centralizem in korupcija. Rediti moramo torej inozemske in domače kapitaliste, ki se valjajo v razkošju, za delavce in kmete pa ni niti kruha, niti obleke, niti stanovanja.

Po vojni se je ta kapitalistična kriza pri nas še poostrišla. Poprej je bilo delavstvu mogoče vsaj izseliti se v druge kraje in tam dobiti dela in kruha. Primorje se je izseljevalo v Trst in tam našlo kruha. Štajerski kraji so pošiljali svoje proletarce v Leoben, na Westfalsko in druge industrijske kraje Nemčije. Dolenjska je izvažala revne kmete v Ameriko, kjer so našli zaslužek pri trdem delu.

Sedaj prihajajo Primorci iskat dela in kruha k nam. Iz Nemčije se celo vračajo izseljeniki, ker vlada tudi tam brezposelnost. Amerika pa je zaprla meje za naše delavce. Ostaja nam torej edina pot na jug, na Balkan. Tam pa se srečamo s proletariziranim kmetom albanske, turške, srbske nacionalnosti, ki je nepisem, živi od korožnega kruha in spi po dvoriščih in hlevih. Ti so pripravljani delati za vsako plačo. Nimajo pojma ne o organizaciji, ne o socializmu. Dokler pa je tako, tudi tam dolji na jugu ni kruha za naše delavce.

Take razmere pa bodo vladale vse dotlej, dokler se mednarodna vprašanja ne uredijo po socialističnih načelih, vse dotlej, dokler z združenimi napori proletariatu v Evropi ne odstrani kapitalističnega kaosa, dokler ne vzame uprave družbe in produkcije v svoje roke.

Toda oni levičarji, ki pričakujejo rešitve od zunaj, od zgoraj, ki pričakujejo, da bo kapitalizem propadel sam od sebe, ki želijo vojne, češ, kolikor hujše, tem bolje — so v veliki zmoti.

Kapitalizem povsod tam napreduje, kjer mu proletariatu ne zastavi poti, kjer se proletariatu vda v svojo usodo in ničesar ne dela za izboljšanje svojega položaja. Moderno človeštvo bi propadlo istotako v barbarskih imperialističnih vojnah, kakor je propadla pred 1600 leti rimska in še prej grška suženjska kultura, ako se ne bi proletarski razred zavedal svoje velike zgodovinske naloge, ustvariti boljšo in pravičnejšo človeško družbo, ustvariti boljši in pravičnejši družabni red.

Tega družabnega reda pa proletariatu ne more ustvariti preko noči. Zato se mora preroditi predvsem sam idejno, a tudi stvarno v življenju ustvariti take svoje organizacije, ki ga bodo napravile sposobnega za pravičnejši družabni red.

In tu pridemo do sklepa, da je

socializem brez organizacij, ki ga izvršujejo — mrtev.

Po tej točki se pristaši naše stranke razlikujejo od vseh drugih socialistov in komunistov, desničarjev in levičarjev. Desničarji mislijo, da bodo s sodelovanjem z buržoazijo, po buržoaznih metodah demagogije, tajne politike, korupcije in prevare — zmagali! — Levičarji pa pričakujejo rešitve od zunaj, verujejo, da je dovolj, ako sovražijo kapitaliste, verujejo, da je mogoče uvesti socializem potom diktata voditeljev širokim masam. Zato so eni kakor drugi sovražniki proletarske demokracije. Eni in drugi hočejo diktirati proletariatu: desničarji, da bi potem teh diktatov zlezli na hrbtih delavstva kvišku, a levičarji, da bi potem diktata zavladali nad delavstvom ter ga pahnili v avanturo. Oboji smatrajo delavstvo za predmet svoje politike in so si v tem popolnoma slični z buržoazijo.

Ti levičarski voditelji so potom pučev zavladali v Komunistični stranki Jugoslavije in tudi drugod. Povsod so na ta način razbili enotne organizacije in silno oslabili moč delavstva, ker so vzbudili v njem iluzije, da je mogoče spremeniti družabni red zgolj z nasiljem.

Toda tudi ruska revolucija ni bila izvršena samo z nasiljem. Rusko revolucijo so pripravljali dolga leta odločni, vztrajni, požrtvovalni delavci, združeni v ruski socialno demokratski stranki in v stranki socialistov-revolucionarjev, ki odgovarjajo levemu krilu naših kmečkih republikanskih strank.

Kupujte samo
testenine

ki so priznane
najokusnejše.

V obrambi osnovnih državljskih pravic so zmeraj te stranke pod carizmom složno nastopale. Složno so vrgle carizem spomladi leta 1917 in brez vsakega nasilja. Složno so organizirale sovjete delavcev, kmetov in vojakov ter v njih po načelih proletarske demokracije zastopale vsaka svoje stališče. Dokler so imeli socialisti-revolucionarji in menjševiki večino, so se boljševiki pokorili sklepom večine. Niso provocirali, temveč celo z orožjem v roki so branili desničarsko vlado Kerenskega pred napadom Kornilova.

Prva sovjetska vlada je predstavljala koalicijsko vlado večine v sovjatih: socialistov-revolucionarjev in boljševikov. Proletarska demokracija je torej bila ona metoda, ki je pripomogla do zmage ruski revoluciji nad carizmom in absolutizmom. In če ne bi bila buržoazija izprovocirala državljanske vojne, ki je uničila mnogo dobrin, bi danes bila Rusija ravno s pomočjo svoje proletarske demokracije srečnejša od vseh drugih dežel.

Brez proletarske demokracije, ki pa se razlikuje od buržoazne ali od antične suženjske demokracije, je torej nemogoče ustvariti socializem. Brez socializma pa ne more biti komunizma, skupnega gospodarstva.

Zato buržoazija vidi v proletarski demokraciji najhujšega sovražnika. Zato skuša potom svojih agentov in potom terorja razbiti povsod po celem svetu proletarsko demokracijo. Poglejmo v Mežico. Tam je proletariatu ustvaril proletarsko demokracijo in dvignil celo občino. Tam je dosegel tudi stvarne uspehe pri volitvah in pri vseh svojih akcijah. Zato je udarila buržoazija po mežiškem proletariatu, da ne bi ta postal zgled vsemu slovenskemu delavstvu. Desničarji so v tem konfliktu kakor v vsakem važnem momentu padli pod vpliv buržoazije, levičarji pa držijo križem roke in govorijo lepe besede, a niti s prstom ne ganejo, da bi branili mežiške rudarje pred lakoto, s katero jih hoče kapital ustrahovati.

Ako hočemo preprečiti imperialistične pokolje, ako želimo pravično rešiti mednarodne nacionalne konflikte, ako se hočemo iskreno boriti za samoodločbo vseh narodov, za slovensko, albansko, hrvaško itd. samoodločbo in samoupravo, ako želimo, da nam ne bo zmanjševal dnevnice proletariziran kmečki delavec, ako se hočemo iskreno boriti za pravično rešitev agrarnega, nacionalnega in socialnega vprašanja, se moramo truditi, da po načelih proletarske demokracije in socializma zgradimo močne, zavedne delavsko-kmečke organizacije, ki bodo v boju za te zahteve vzdržale in tudi končno zmagale. Čakati pa ne smemo na jutri, že danes moramo priskočiti na pomoč ne samo z besedo, temveč tudi z dejanjem, s svojimi sredstvi tam, kjer kapital najhujše napada.

Ako kapital premaga mežiške rudarje, so s tem udarjeni ravnotako tudi trboveljski, zagorski, celokupno delavstvo. Misel proletarske demokracije zmaguje po celem svetu. Prispevajmo tudi mi s svojim požrtvovalnim sodelovanjem, da zmaga čimpreje.

Nato je začel razlagati svojo teorijo voditelj levičarjev Klopčič iz Zagorja. V glavnem pravi, da se strinja z izvajanim referenta. Trdi, da je tudi to v smislu proletarske demokracije, da so levičarski voditelji »odžagali« s. Klemenčiča. Povedal pa ni, zakaj so ga »odžagali«, kdaj in kako. Sodrug Klemenčič namreč nič ne ve o tem, da ga je kjerkoli kak proletarski forum »odžagal«.

Ker ni mogel stvarno opravičiti triletno njihovo podpiranje socialpatriotizma, je skušal po znani levičarski metodi lagati, češ, da do enotne fronte zato ni prišlo, ker je naša stranka postopala nedemokratsko. Razvijal je znano levičarsko teorijo, da kapitalizem sam od sebe propada. To teorijo pa so poslušalci sami s številnimi medklici odklonili.

Kakor da bi bila na dnevnem redu formalna priključitev k eni ali drugi internacionali, je provokatorsko hotel izzvati debato o formalni priključitvi, daš dobro ve, da o takih formalnih vprašanjih lahko odločujejo le strankini kongresi po predhodni debati. Tudi dobro ve, da zakon o zaščiti države prepoveduje svobodno internacionalne zveze in da bo mogel proletariatu svobodno razpravljati o internacionalnih zvezah šele, ko bo zgradil tako zavedne in močne organizacije, da bo s svojo politično močjo odstranil vse izjemne zakone, ki mu jemljejo svobodo besede in svobodo nacionalne in internacionalne koalicije.

Dejal je, da je pot, po kateri mora hoditi proletarijat, samo ena prava in sicer tista, po kateri hodi on s svojimi somišljeniki. Delavstvo pa dobro čuti, da po njegovi poti gre iz poraza v poraz, da torej ta pot ne more biti prava.

Sodr. Štruc je z dokumenti zavrnil njegova lažna izvajanja. Razložil je napore naše stranke v Trbovljah, da se doseže ne samo enotna fronta v besedah, temveč tudi enotna fronta v dejanju, v organizaciji. Neodvisni delavci vsi pristajajo na to, toda voditelji Klopčič in drugi, jih od tega odvračajo. Vendar je prepričan, da se bodo delavci združili tudi proti volji voditeljev, ki taki proletarski združitvi nasprotujejo.

Sodrug Basnič je pritrdil v glavnem izvajanjem referenta. Dejal je, da rudarji ne bodo pozabili uspešnih bojev iz leta 1920—1922. Politike on da ne razume, da želi imeti samo eno strokovno organizacijo. Seveda ni povedal, katera naj bi bila prava strokovna organizacija, a vsi rudarji vedo, da je v Trbovljah klerikalna, orjunaška, socialpatriotska, narodno-socialistična itd. strokovna organizacija, torej toliko strokovnih organizacij, kolikor političnih strank in vse trdijo, da so samo strokovne! Med temi strokovnimi organizacijami se vodi razredni boj, ker je jasno, da so samo načela ene organizacije pravilna za delavske interese. Zato morajo rudarji tista pravilna načela sami spoznati, potem pa pristopiti k tisti strokovni organizaciji in stranki, ki daje garancije, da se bo teh načel tudi držala. A ta garancija je proletarska demokracija, načelo javne delavske kontrole in sodelovanja, ki se jih dozda držijo samo socialna demokratska organizacija.

Potem, ko je referent kratko zavrnil Klopčičevo teorijo, je pozval prisotne, da podprejo podporno akcijo za žrtve kapitala v Mežici, ker to ni strankarska zadeva, temveč zadeva celokupnega slovenskega delavstva. Na shodu se je nabralo samo 120 Din — znak, da so mnogi rudarji še v zmoti, da jih bo rešil kdo drugi, a ne lastno delo, zavednost in požrtvovanje.

Enotna fronta-

SPJ nam očita, da smo mi oni, ki rušimo enotno fronto slovenskega delavstva. S spretno in vsiljivo, večkrat skrajno nesramno propagando pri nepoučenih in nezavednih res doseže, da verjamejo.

Težko nam je braniti se proti tem tako krivičnim in zlobnim očitkom, težko zaradi tega, ker je človek v notranji borbi med željo odgovorjati in ponosom, ki ga daje zavest storjene dolžnosti, včasih menda vendarle upravičen, iti z mirnim prezirom na dnevni red.

Enotna fronta? Da, da, da! Slovenski proletarijat jo krvavo potrebuje. Vedno smo bili zanjo, smo in bomo zanj. Obenem pa ne bomo nikdar nehali opozarjati slovenski proletarijat na nevarnosti, ki groze njegovi bojni sili od SPJ. Bojni sili slovenskega proletarijata grozi od SPJ največja nevarnost. SPJ je danes stranka uradnikov bolniških blagajn, Delavske zbornice, konsumnih nastavljenecv, kvalificiranih delavcev itd. (tako zvana delavska aristokracija). Ti ljudje bi mogli biti najmočnejša opora slovenskemu proletariatu, pa so se izprevrgli v največjo cokljo njegovega napredka. Takoj, ko so splezali v hierarhiji kapitalističnega podjetja za eno stopnjo »višje«, so pozabili na trpljenje onih, ki so ostali to, kar so tudi ti delavski aristokrati še ravnokar bili. Postali so tudi sami kapitalisti, kapitalisti po duhu, a — o, ironija! — v resnici so ostali v stvarnem stanju, ki je značilen za proletarce, v popolni zavisnosti od kapitala, na milost in nemilost mu dani v roke; je toliko na boljšem, da imajo za svojega gospodarja nekoliko več vrednosti, ker so mu sredstvo, s katerim lažje tišči ostale množice k tlom.

Dragiša Lapčević:

Razbijaštvo in žolte organizacije.

(Iz srbščine prevedeno in objavljeno s pisateljevim dovoljenjem.)

I.

Vselej, kadar se delavsko gibanje ojači, vselej nastopi trenutek, ko buržoazija in njeni agenti govorijo: »Ne, proti delavskemu gibanju se ne moremo več bojevati s samim pritiskom in preganjanjem; potrebno je najti nove načine borbe!« Toda tudi ti novi načini so že stari. Ti načini so prizadevanja neprijateljev delavskega razreda, da zasejejo izdajstvo znotraj v delavskih vrstah. Trudijo se podkupiti poedine delavske skupine in jih zaplesti v boj proti delavskemu gibanju, v boj, ki se ne ustraši niti pred upropaščanjem stavk, niti pred provokacijami, zavratnimi uboji in drugimi zločini. Trudijo se kupiti posamezne delavske voditelje in tako vnesti mešnjaivo in razcep v delavske vrste, itd.

Buržoazija najbolj »naprednih« držav se v tem pogledu odlikuje z najvišjo energijo. Republikanska buržoazija na Francoskem je v tem pogledu pravi vzor. A republikanska buržoazija v Ameriki ne le, da ne zaostaja za ono, temveč jo gotovo v izvestni meri še celo prekaša.

Na zelo marljiv način se izdelujejo sistemi in izmišljujejo najraznovrstnejše oblike borbe proti delavskemu gibanju. V Ameriki, zemlji »žoltega vraga« in v »blagočastiti« Nemčiji so pred vojno popolnoma javno obstajali uradi za dobavo razbijačev stavk. Znano je, kako gnusno vlogo je igral neki tak urad v Berlinu, ko je kot rezultat njegove provokatorske vloge prišlo do konflikta z oboroženo policijsko in vojaško silo v berlinskem okraju Moabit!

Uradi za dobavo razbijačev stavk igrajo sočasno vedno tudi ulogo urada za dobavo provokatorjev. Da bi uspeli izsiliti nezozorelo ekonomsko stavko, da bi že

Najhuje pri vsem je to-le. Ljudje s takim duhom prepojeni in v taki službi stoječi, prihajajo med delavce in se kažejo pred njimi kot delavci in jim govorijo »Združite se!« — nevedni jim pa verjamejo, ker je z njimi videz resnice.

Ta videz resnice je najnevarnejši. Ta videz je nevarnejši, kakor če bi se odkrito postavili med nasprotnike.

Kje je iskati vzrok njih ravnanja? Ali v pomanjkanju samokritike, ali v zavednem, a spretno prikrievanem izdajstvu?

Prvo je komaj verjetno: vsak normalen človek je zmožen toliko samokritike, da bi se mogel upreti moralnemu pemehuženju, ki se skriva v gospodarsko nekoliko boljšem položaju kvalificiranega delavstva, uradništva itd. Ravno na mežiškem slučaju bi se mogli ti ljudje učiti, kaj je bojna sila slovenskega delavstva. Ob njem bi mogli kontrolirati sebe. Ako ni v nobenem kraju nič podobnega, je temu vzrok ravno mrtvilo, s katerim navdaja slovensko delavstvo centralno vodstvo in lokalni predstavniki SPJ. Če stvari tako premislimo, moramo govoriti le o njihovi skvarjenosti.

Le ob volitvah ti ljudje ožive in dvigajo oblake prahu za enotno fronto. Kako bi človek rad šel za njimi, ko bi ne videl, s kom in proti komu v prvi vrsti enotno fronto postavljajo, ko bi v vsem načinu njihove borbe ne slišal šklepetanja z zobmi za stolčke in ko bi po vsakem takem razsajanju ne doživljal istega konca: s samozadovoljivim nasmehom se zopet umaknejo v ozadje in si še nadalje tiho pomežikujejo s svojimi krušnimi gospodarji.

Na najbolj viden način si danes pomežikujejo s svojimi krušnimi gospodarji s propagiranjem napredne fronte. In tako smo zopet pri Antonu Kristanu, tem zlem duhu slovenskega poveljnega socializma. Napadi nanj že postajajo banalni in vendar je res, da zadenemo obeni ob vsakem vprašanju, ki se tiče okrepitev bojne sile slovenskega proletariata. SPJ sicer trdi, da K. ni njen član, vendar je dejanska odvisnost glavnih predstavnikov SPJ, vsega njenega vodstva od Kristanove banke in od te banke zavisnih konsumov tako očita, da bi se morali res prav krepko izraziti o onem, ki tega ne vidi in ne priznava. Kristan je, ki veže SPJ z najbolj izrazito predstavnico centralizma in kapitalizma na Slovenskem, s samostojnimi demokrati. Če »Delavska Politika« zagovarja danes s toliko vnemo napredno fronto, je v tem zopet videti le vpliv onega moža, ki je nekadaj v »Naših Zapiskih« propagiral nekaj kulturni boj. Da, kulturni boj! Toda ne tak kulturni boj, kakor si ga zamišlja gospod Anton Kristan in njegovi sodrugji. Za pravi, ognjevit kulturni boj, ki bi postavil nov tip človeka, je vse življensko in svetovno naziranje g. Antona Kristana in njegovih sodrugov mnogo presurovo. Vendar pa je videti v današnjem propagiranju napredne fronte, kako se ta mož vrača k svoji priljubljeni ideji. Če kje, se na propagiranju napredne fronte jasno kaže vpliv tega moža na SPJ in njegov prijateljski odnos ter duhovno sorodstvo z SDS. Vedno nižje pada idejno ta stranka, vedno bolj izgublja značaj delavske stranke, se pretvarja v privesek SDS. In vendar imajo ti ljudje pogum očitati nam, da rušimo enotno delavsko fronto!

Od tedna do tedna, od dne do dne bomo od najrazličnejših strani osvetljevali ta dejstva. In naj gre slovenski proletarijat zaenkrat preko nas, prepričani smo, da bo prej ali slej spoznal zmoto in obračunal z ljudmi, ki so z SDS največja nesreča za slovenski proletarijat in ves slovenski narod. Bridko je sicer, da bo moral po tolikih ovinkih priti do zavesti resničnega stanja reči in stvari, a če je treba tako, pa naj se zgodi!

Mi spadamo k onim, ki znajo čakati. L.

Seja upravnega odbora Delavske zbornice

dne 9. junija 1927.

Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo predsednika, tajnika in stavb. odseka, 3. razno.

Vsled odsotnosti g. Čobala otvori sejo upravni odbornik g. Sedej kot podpredsednik ter dá besedo tajniku Uratniku. Uratnik poroča, da je ministrstvo za socialno politiko dalo zagotovilo, iz denarja za brezposelne vzdrževati posredovalnice dela. Odbori za razdeljevanje podpor naj stopijo prihodnji teden v akcijo. Obrtna in industrijska zbornica pripravlja spremembo in izenačenje obrtnega reda za celo državo. Centralni sekretariat Delavskih zbornic je naročil, da naj Delavska zbornica v Ljubljani pripravi osnutek. Sklep: tajniku se naroča, da pritegne strokovnjake za izdelavo obrtnega reda.

S. Leskošek opozarja na važnost tega vprašanja. Je res skrajni čas, da se napravi enoten obrtni red, ker dosedajni je reakcionaren.

Nadalje poroča Uratnik, da se bo 25. junija t. l. vršila mednarodna konferenca kovinske kartelirane industrije v Pragi, na katero se odpošlje 1 delegat z Jesenic. (Tu pride najbrže Jurij Jeram do izleta.) Nato se prečita pogodba o novi stanovanjski stavbi, ki jo bo zidala ljubljanska mestna občina za Delavsko zbornico in Posredovalnico dela. Ministrstvo za socialno politiko bo prispevalo 1.860.000 Din k stroškom iz fonda za brezposelne. Po debati se je sklenilo, da se pogodba odobri. Predlagala se je še kontrola za stavbo, o čemer pa bo razpravljali še stavbeni odbor.

K tretji točki je prečital s. Leskošek dopis s. Pevca z dne 30. maja 1927, naslovljen na g. Čobala, v katerem je obširno razložena goljuflja pri dajanju brezposelnih podpor v Velenju in Zabukovci. V Velenju je prizadet V. Zajc, zaupnik SLS, v Zabukovci pa zaupnik SPJ Jucec, ki sta vršila malverzacije. Zahteval je, da zbornica izvrši potrebno, ker Pevca pri sodišču še vedno ni bil zaslišan. Navzoči glavni tajnik org. kršč. socialistov Gajšek ni vedel povedati na te očitke nič drugega, kakor da se z bernotovci ne razgovarja. S tem se s. Leskošek ni zadovoljil in je zahteval zadoščenja pri predsedniku finančne kontrole. Gospod Urbančič je grajal postopanje klerikalcev, ker nakazanega denarja niso pravilno delili, temveč so le člane lovili z denarjem Delavske zbornice. Predsednik finančne kontrole Ošlak se je izgovarjal, da bi se moral s. Leskošek s to zadevo obrniti v prvi vrsti na pristojni forum (misli Delavsko zbornico) in ne na sodišče. Leskošek je odgovoril, da ni mogel tega storiti, ker je bil med tem časom po nedolžnem v zaporu radi klerikalnega preganjanja v mežiški »aferi«, Pevca pa da se je službene poti držal in vložil ovadbo šele potem; ko pristojni forum ni upošteval njegove pritožbe.

Darujte za Tiskovni sklad!

Pletilni stroji najnovjšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: Franc Kos, Ljubljana, Židovska ulica števil. 5.

Žika je ržena žitna kava. Za otroke pravega zajutreka brez Žike ni. Za odrasle lahko pridenete Žiki nekaj prave kave. Tako so z Žiko zadovoljni otroci in odrasli.

štva razbijačev, društva, ki služijo kakor slepo orožje v boju kapitalistov proti delavskemu razredu...

Tako izdajstvo, tak razvoj in tak razpad se trudi buržoazna gospoda vnesti v delavsko gibanje takorekoč od spodaj. Toda buržoazija hoče to zmesto, razcep in pokvarjenost vnesti v delavsko gibanje tudi od drugega konca — od zgoraj: s podkupovanjem poedinih vplivnih oseb v delavskem gibanju.

Koliko prvakov je že od delavskega gibanja odtrgala buržoazija na Angleškem! Tega kupi z ministriškim stolčkom, drugega zopet ceneje — kratko s službo, ki nese. Vsak izmed kupljenih posredno zopet kvari desetine drugih; s tem buržoazija dela mračnim delavskim figuram apetit, govorec jim: glejte, pri nas na Angleškem lahko postane navaden zidarski delavec minister! Samo nikar ne stavkajte, in dobro Vam bo! — Na vse mogoče načine se zvija pred delavci tudi najliberalnejši buržoa.

In v Franciji! Tu stoji okoli vsakega kakorkoli vplivnega delavskega prvaka množica polhujšljivih in sladkogovorečih kapitalističnih siren, ki mu šepetajo na uho: Prodaj se kapitalu in imel boš vse dobrote sveta — slavo, bogastvo, oblast, spoštovanje. Čim šibkejša je delavska zavest, čim manj čvrsta in trdna je delavska razredna organizacija, tem več je izgleda, da zapusti ta ali oni vpliven delavec gibanje in da postane žolt. — Tako so Francozi iz socialistov postali ministri.

Te dezertije večjega stila, ki so zreli za ministrske položaje, buržoazija ceni — razume se — še neprimerno višje, nego specialiste za uničevanje stavk in provokatorje iz glasovitih uradov za dobavo razbijačev. Večji ladj — večja voda! Kralj provokatorjev Azev se ne more primerjati s kakšnim revčkom. Za žoltimi, ki so zmožni za ministre, je povpraševanje večje. Ni zastoj vzkliknil bivši nemški cesarski kancler (prvi minister) Bülow: Ah, ko bi imela Nemčija le enega Milleranda, tedaj bi mi lahko pokazali nemški socialni demokrati, kje raki prezimujejo!... (Dobila jih je Nemčija, med vojno, veliko število.)

Dalje prih.)

III. balkanska konferenca ITF.

(4. junija 1927 v Ljubljani.)

(Konec.)

O koalicijskem pravu v balkanskih deželah referira F i m m e n. Znano vam je, da smo koncem l. 1918, ko je končala vojna, mnogo pričakovali od bodočnosti, buržoazija je bila pesimistična, delavci pa so pričakovali mnogo dobrega. Ves politični in ekonomski položaj je bil spremenjen. Buržoazija je imela strah, strah radi slabe vesti. Milijoni so poginili na bojiščih, za stotine in tisoče milijonov imetja je bilo uničenega, na vzhodu je nastala nova država, ki je odstavila buržoazno in postavila delavsko in kmečko vladu. Buržoazija se je bala, da bi temu vzhodu sledil tudi proletarij v drugih državah. To je vplivalo, da se je buržoazija trudila skleniti premirje s proletariatom (Burgfrieden), ki naj bi ji ohranilo moč. Mirovne pogodbe so služile temu namenu, zato je buržoazija vzela s seboj k mirovnim pogajanjem tudi delavske zastopnike. Ti zastopniki so sodelovali pri sklepanju mirovnih pogodb, a dosegli niso mnogo. V eni sami točki je bilo nekaj uspeha, poseben del mirovnih pogodb ugotavlja namreč, kake pravice morajo imeti delavci v vseh državah. Rekli so, da je bila vojna za to, da se ohrani demokracija; pravice, ugotovljene v mirovni pogodbi, pa naj bi bile plačilo za sodelovanje v vojni. Mirovne pogodbe garantirajo polno pravico do koalicije. Leto pozneje se je vršila konferenca v Washingtonu, ki je delavcem ponovno zagotovila svobodo koalicije in zagarantirala 8 urni delavnik kakor prej 13. oddelek verzajske mirovne pogodbe. To je bil produkt strahu buržoazije pred zbujačim se proletariatom, ki pa ni zagrabil buržoazijo za vrat, temveč za kost, ki so mu jo vrgli kakor psu. Moč proletarskega razreda je danes zlomljena. O demokraciji je prekleto malo kaj čuti. Parlamenti, v katere voli ljudstvo svoje zastopnike, so postali sekte diktatorjev, diktatura klik. V Italiji, na Madjarskem, v baltičkih državah, pa tudi na Balkanu vladajo diktatorji. Splošno volilno pravico odpravljajo, ponekod brutalno, drugod tajno ali maskirano. Volilne pravice v Jugoslaviji ne poznam, mislim pa, da ne bi bili brez zastopnikov v parlamentu, če bi imeli polno volilno pravico. V Italiji se smejo organizirati samo oni, ki hočejo služiti fašizmu. A tudi Italija je vezana po verzajski in washingtonski pogodbi. Na Madjarskem je mnogo strok, ki se sploh ne smejo organizirati; kako je na Balkanu, je povedal Stanko. Na papirju imamo vse, a praktično je tako, da veljajo svoboščine samo za žolte. Krivično je valiti krivdo za to samo na buržoazijo teh držav. Na zapadu smo bili vajeni gledati na Balkan s prezirom, kakor da so Balkanci nekaki cigani, da je torej naravno, če vladajo tukaj izjemne razmere. Da so z ostali, niso krivi balkanski narodi sami, ampak so z ostali, ker so orodje velikih imperialistov v zapadnih državah. V zapadni Evropi imamo vsaj na papirju še koalicijsko svobodo, to se pravi organizacije smemo imeti, a bojevati se organizacije ne smejo. Če so organizacije dovolj močne, potem odloča o njih zahtevah razsodišče, odločitev teh razsodišč je obvezna, delavske zahteve to razsodišče seveda vedno reducira, boja ne dovoli, ščiti pa delodajalce. Na Francoskem je prišlo tako daleč, da nismo smeli razobesiti svoje rdeče zastave v Parizu, ko smo imeli tam kongres ITF! Na Angleškem je vlada izsilila zakon proti strokovnim organizacijam. Nekateri angleški dnevniki je pisal, da služi angleški buržoaziji fašizem za vzgled in da pojde angleški zakon še dalje kakor fašizem. Če si lahko buržoazija v zapadnih deželah to dovoljuje, ni čudno, če ni tukaj nič boljše. Kajti vaša buržoazija vas sme zatirati samo tako dolgo, dokler jo vzdržuje veliki imperializem na zapadu. Na Balkanu bi bilo drugače, če ne bi imela tukajšnja buržoazija pomoč buržoazije zapadnih dežel. Razumljivo je torej, da svoboda koalicije na Balkanu ni posebna. Kako pa bomo izvojevali to, kar so nam l. 1918-19 že obljubili? Kako pridemo do tega, da se bomo lahko borili nacionalno in internacionalno? Velika nevarnost je, da bo prepovedano internacionalno se organizirati, ker je to veliko nevarnejše: nacionalna organizacija je tudi nevarna, a to je lahko udušiti. Vsi delavci sveta imajo vse drugačno moč, spoznajo pa tudi, da imajo svojega največjega nasprotnika v domači buržoaziji in to spoznanje preperečuje nacionalno mržnjo. Državnim in občinskim delavcem ponekod že prepovedujejo internacionalne organizacije. Buržoazija dobro ve, da je vsak boj proletariata v nacionalnih mejah več ali manj iluzoren, zato je sama organizirana internacionalno. Kako naj pridejo pomorščaki do 8-urnika, če ne z internacionalnim bojem? Kaj pomaga dalje, če imajo v tej ali oni deželi tudi 100 % delavcev organiziranih in ti v svoji deželi štrajkajo, buržoazija pa prenese produkcijo v drugo državo! Boj v vsaki državi je važen tudi za delavstvo v vseh drugih državah. Vedeli smo, da je rudarski štrajk na Angleškem največje važnosti za vse ostale stroke na Angleškem in ne samo za te, temveč za vse delavstvo sploh. Mi smo zato onemogočili prevoz premoga na Angleško, zato je angleška vlada rekla, da je ITF Angliji sovražna in je meni kot tajniku ITF prepovedala priti na Angleško, med tem pa so rudarji v drugih državah celo nadure delali! Nekateri so dobro zaslužili tisti čas, zato so pa bili angleški rudarji premagani in vsi rudarji so danes pred položajem, kakor so bili angleški pred stavko, grozi jim znižanje plač. Svoboda koalicije je najvažnejša, treba pa je boriti se zanj internacionalno. Vi je tukaj ne boste dobili, dokler tudi mi na zapadu ne zmagamo. Moramo se postaviti brezobzirno na razredno stališče in brezobzirno se bojevati proti vsaki oviri na naši poti. Kar delavstvo cepi, je treba odpraviti. Nič ne pomaga skrivati resnico! Dokler bo delavstvo razcepljeno, ne bo prišlo do moči. Bil sem v Ženevi (kjer je sedež Društva narodov in Mednarodnega urada za delo). Govoril sem z

mnogimi, a prepričal sem se znova, da nam bo Ženeva le tedaj pomagala, kadar bomo svoje zahteve doma s svojo močjo izsilili. Sicer pa Ženeva nikoli ne bo pomagala, zdaj pošlje v najugodnejšem slučaju vprašalne pole na vlade... Jouhaux (voditelj franc. strokovnih org.) je rekel, da zdaj vse drugo nič ne pomaga, treba je bojevati se. Škoda je, da s oprili delavski voditelji šele zdaj, čez šest let, do tega spoznanja, prej pa so porabili svoj čas in energije za prazno govorjenje (Geschwätz) v Ženevi. Predvsem bomo skušali odpraviti razcepljenost med delavci. Zveza z ruskimi organizacijami je največje važnosti. Če se to posreči, potem bo vprašanje enotnosti vprašanje najkrajšega časa. Po vsej priliki bo to kmalu doseženo. Pred par tedni se je na mednarodni gospodarski konferenci v Ženevi posrečilo spraviti skupaj voditelje ruskih organizacij z voditelji Amsterdama (amsterdamske strok. internacionale), to je sicer malo, a lepo znamenje. Če se konča ta bratomorni boj, se bodo priključili tudi oni, ki ne gredo ne na levo ne na desno in potem bomo dosegli svobodo koalicije nacionalno in internacionalno. — Izdelali smo poročilo o položaju na Balkanu, a samo na ta način smo dobili material za to še vedno skromno poročilo, da je prišel moj tovariš sam sem k vam in se je poučil o tukajšnjih razmerah, prej poročil kljub pismenim pozivom nismo mogli dobiti. Če je reakcija še tako huda, na zunaj se mora delati demokracijo, zato moramo reakcijo internacionalno (po vsem svetu) razkrinkati. Poskušali smo zbuditi javno mnenje k zanimanju za jugoslovanske razmere, tako smo tudi dosegli, da je bilo obljubljen potrditi »Savezova« pravila. Stankov referat nas je dobro poučil, kako je tukaj, zamerim mu pa, da ga ni pismeno že davno poslal za naše informacijsko glasilo, da bi ga tako internacionalno razglasili. Za Balkan bomo napravili vse, kar je mogoče, Balkan ima za bodočnost delavstva veliko važnosti, postati mora baklja miru iz plamenice vojne nevarnosti. Pomagali vam bomo moralno in finančno. Okrepite ITF! Internacionalna zveza je edino uspešno sredstvo za naš boj, vse drugo je mazaštvo (Kurpfuscherei).

Po tem referatu je Stanko prečital resolucijo, ki je bila sprejeta, in konferenca je bila končana.

**Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le
GRITZNER
in ADLER**
za dom, obrt in industrijo v vseh opremah.
Istotam pletilni stroj
DUBIED.

Pouk v vezenju brezplačen. — Večletna garancija.
Delavnica za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.
JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Volitve.

Nove volitve bomo imeli zopet v Jugoslaviji. Vladi Vukičević-Marinković se je zadelo, da je zadostno pripravila teren, zato je 15. t. m. razpustila skupščino ter razpisala nove volitve za 11. september t. l. Izid volitev je težko prorokovati in je zlasti položaj v Srbiji zelo nejasen. Nekateri govore o neki novi državni stranki Vukičevićevih radikalov, demokratov in Spahovcev, ki je pod tihim vodstvom najbližje okolice drugega ustavnega faktorja, to je krone, in ki da bo zmagala. Prokujajo popolen razkroj radikalnega centra (Uzunović) in Pašičevcev. Drugi se sklicujejo na demokratično tradicijo srbske politične zgodovine, v kateri da je proti politiki dvora še vedno zmagalo ljudstvo. Za Slovence je precej vseeno, kdo da zmagala, kajti tudi povojni radikali niso ljudska stranka in so se pokazali, kadar so bili na vladi, celo kot bolj brezobzirni centralisti kakor v današnji vladi zastopane stranke. SLS je, kakor se zdi, o pravem času pristavila svoj piskrček, SDS pa je od zgoraj diktirani tok dogodkov menda vrgel ob stran. Za stranko, ko upa živeti le od vladne moči, je to kaj bridko. Kako naj nastopi pri teh volitvah proletarij?

Volilci pozor! Do 30. junija so pri vseh občinskih uradih volilni imeniki volilcem na razpolago. Prepričajte se, če ste vpisani pravilno in točno, da Vas kapitalistični sistem ne okrade za vašo volilno pravico. Za vsako pomanjkljivost zatevajte popravek. Če pa kdo sploh ni vpisan, naj zahteva vpis v volilni imenik. Legitimirati se mora z uradnimi listinami, kakor so n. pr. rojstni list, domovnica in potrdilo občinskega ali policijskega urada, da biva že nad 6 mesecev v občini. Če so oblasti vpis ali popravek izvršile, se prepričajte sami! Ne zanašajte se na oblasti! O zahtevi popravka in vpisa morate dobiti potrdilo, da se boste lahko nanj sklicevali, če vam bodo »pozabili« ugoditi. V volilni imenik mora biti vpisan vsak, ki je do konca reklamacijske dobe, to je do 30. junija 1927 dovršil 21. leto in ki biva nad 6 mesecev v dotični občini. Požurite se, zadnji dan za ustne reklamacije je 30. junij 1927, za pismene reklamacije pa 29. junij 1927. A nikakor ne odlašajte na zadnje dni!

KLIC RAZSODNE ŽENE!

Volitve so pri nas za moške edina svoboščina. Svoboden mož, ki zna gledati s svojimi očmi in misliti s svojimi možgani, bo na dan volitev glasoval za tiste zastopnike v parlamentu, ki zastopajo dejansko njegov nazor in njegove interese. Tako bi moralo biti pri večini mož. A danes že lahko trdimo, da ne bo tako. Malo bo svobodnih mož, malo jih bo, ki bodo volili po svo-

jem prepričanju. Večina bo volila po volji in interesih drugih. Premišljaj sam zase, kako boš ti napravil, potem pojdi in pomagaj priti do spoznanja tudi drugim. Zaseduj delo vseh strank, da boš lahko z mirno vestjo dal 11. septembra svoj glas tisti listi, ki zastopa dejansko tudi tvoje koristi. Ne veruj obljubam in lepim besedam, glej in zasleduj dejanja!

Žene pri nas še nimajo volilne pravice. Žalostna resnica je, da se žene zanjo niti ne potegujejo. Le posamezne predstavnice raznih ženskih društev objavljajo resolucijo in zahteve po volilni pravici, ne poskrbijo pa, da bi ženstvo vsaj pojmovalo te zahteve. Proletarske žene, ki na žuljih in plečih čutijo, da morajo nositi del težkega moškega bremena, delajo za enakopravnost žen v ženski sekciji »Skupnega doma«. Ustanovljajte jih pri vseh organizacijah; za članice JSDS in KDZ je prispevek samo 1 Din mesečno. Kar nas je v teh sekcijah, vemo, kako se moramo boriti za svojo osamosvojitve, le premalo nas je, zato pristopajte proletarke, da bo naš boj za skupne interese bolj uspešen.

Priznanje.

Pozno sicer, a vendar so se gospodje komandanti delavske zbornice dali prepričati, da je njihov način delanja brezposelnih podpor napačen. Ne bodo še rešili tega važnega vprašanja časa primerno, a vsaj malo boljše ko doslej. V dopisu na s. Miroslava Pevca pišejo namreč:

Kar se razdeljevanja brezposelnih podpor tiče, so nas od Vas razkrite nepravilnosti prepričale, da bo treba tozadevni pravilnik spremeniti. Pripravljamo predlog, da se bodo nakazovale v bodoče vse podpore direktno po pošti in preko Borz dela, enako kakor je to pri Dz v Belgradu, katere tozadevni pravilnik Vam prilagam.

Tozadevni pravilnik belgrajske Delavske zbornice je takle:

Pravilnik o podpiranju brezposelnih in onih delavcev in privatnih nameščencev, ki potujejo radi povpraševanja po delu.

Čl. 1.

Delavska zbornica, iz sredstev odobrenih ji v proračunu, ustanavlja poseben fond v svrhu podpiranja brezposelnih in onih delavcev in nameščencev, ki potujejo radi povpraševanja po delu.

Čl. 2.

Pravico do podpor imajo delavci in privatni nameščenci, ki so izpolnili te-le pogoje:

a) da so bili pred prijavo za podporo najmanj 5 mesecev, uslužbeni na teritoriju zbornice;

b) da so brez svoje krivde brezposelni najmanj sedem dni;

Brezposelnost se izkaže s potrdilom posredovalnice za delo, bodisi državne, sindikalne, ali pa posredovalnice delavske zbornice ali njenih poverjeništev, pri katerih so bili prizadeti preko sedem dni prijavljeni za posredovanje dela in še niso zaposleni. Ne upošteva se potrdilo posredovalnice za delo one sindikalne organizacije, ki ni v evidenci zbornice. V krajih, kjer ne obstoje take posredovalnice, je smatrati kot dokaz o brezposelnosti potrdilo ekspoziture ali poverjenišтва Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, da je prizadeti že najmanj sedem dni odjavljen od zavarovanja.

c) da so bili pred brezposelnostjo najmanj 3 mesece zavarovani pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Potrdilo izda Okrožni urad.

Čl. 3.

Višina podpore se določuje:

1. Za brezposelne kvalificirane delavce in privatne nameščence do 20 Din dnevno, največ za 20 dni v enem polletju, a za ne kvalificirane delavce do 15 Din dnevno, največ za 15 dni v enem polletju;

2. delavcem in nameščencem, ki potujejo v svrhu povpraševanja po delu v drugi kraj, podeljuje se:

a) brezplačna železniška ali parobrodna karta tretjega razreda do kraja, kamor potujejo radi povpraševanja po delu;

b) denarna podpora za hrano do najvišjega zneska petdnevne podpore.

Potna podpora se lahko tekom enega leta nakaže največ petkrat.

Čl. 4.

Oženjenim delavcem in nameščencem, ki dokažejo, da so hranilci žene in za delo nesposobnih otrok, pripada še po 5 Din dnevne podpore za vsakega rodbinskega člana in za čas, predviden v prejšnjem členu. Za slučaj, da hranilec družine odpotuje v svrhu povpraševanja po delu, se rodbinska podpora izplačuje najstarejšemu članu njegove družine.

Čl. 5.

Oni delavci in nameščenci, ki so pred prijavo za podporo živeli na teritoriju drugih delavskih zbornic, uživajo pravico do podpore po čl. 2 samo v tem slučaju, ako so prizadete Delavske zbornice z Delavsko zbornico v Beogradu zaključile dogovore in ako so opremljeni z legitimacijo za brezposelne podpore od svoje delavske zbornice.

Čl. 6.

Podporo predvideno s tem pravilnikom zgube delavci in nameščenci v teh-le slučajih:

a) ako bi od katere-koli Borze dela, predvideno v čl. 2 tega pravilnika, ne sprejeli ponudnega in njim odgovarjajočega dela;

b) ako bi se ugotovilo, da podpiranec sprejetega denarja ne uporablja za svoje in svoje družine najnujnejše potrebe, ampak v druge svrhe.

c) ako bi se ugotovilo, da je podpiranec prišel do podpore z nepravilnimi in falzificiranimi dokumenti in

d) ako bi bil podpiranec zaposlen pred potekom rokoy, predvidenih v čl. 3.

Čl. 7.

Zgoraj predvideni podpori podeljujejo organi zbornice in to: v Beogradu po sklepu predsedništva zbornice, poverje-

ništva zbornic pa po sklepu posvetovalnega kontrolnega odbora dotične zbornice.

Čl. 8.

Predsedništvo in posvetovalni kontrolni odbori zbornic odločujejo tako o višini kakor o načinu izplačila podpor, ocenjujoč vsak konkreten slučaj in vse okolnosti, ki vplivajo na čas trajanja in višino podpore. Posebno se je ozirati na čas brezposelnosti, višino mezde, katero je prijavitelj prejel, ko je bil zaposlen; rodbinsko obremenitev; stopnjo kvalifikacije in protisilje; vzroke, radi katerih je ostal brez dela.

Čl. 9.

Po prednjem členu lahko predsedništvo in posvetovalni kontrolni odbori zbornic priznajo pripravljenim podporo za omejeni čas, prijavitelje napotijo na potovanje radi povpraševanja po delu, prijaviteljem odrede potno podporo tudi za druge kraje, v katere so oni hoteli odpotovati v svrhu povpraševanja po delu, kakor tudi lahko odklonijo vsako podporo, ako so prišli do tega zaključka po oceni razmer, v katerih se nahaja prijavitelj.

Čl. 10.

Podpore, katere nudi Delavska zbornica po tem pravilniku, so prostovoljne in jih lahko zbornica ukine v vsakem času, kadar za to dajejo razlog gospodarske prilike v državi, ali kadar je izčrpan fond, namenjen v to svrhu.

Čl. 11.

Delavci in nameščenci, ki so delali v enem kraju in so ostali brez dela ter došli v drugi kraj, kjer so se zbornici ali njenemu krajevnemu organu prijaviteli za brezposelno ali potno podporo, morejo dobiti podporo le v tem slučaju, ako predložijo poleg dokazov predpisanih po čl. 2. tudi legitimacijo zbornice, ali njenega poverjenišva, a kjer tega ni, potrdilo člana zbornice onega kraja, kjer se ugotavlja, da je bil dotični predhodom na pot prijavitelj zbornici.

Čl. 12.

Delavcem in nameščencem, katerim je od organov delavske zbornice izplačana katerikoli teh podpor, izda organ zbornice predpisane legitimacije, v katerih je zabeleženo vse, kar je dotični prejel na naslov podpor. Nikomur, ki pride iz kraja, kjer so organi zbornice, se brez te legitimacije ne izda podpora. Ne upoštevajo se izgovori, da so bili dotičnemu med potjo, ali drugače predpisani dokumenti ukradeni, odvzeti ali izgubljeni.

Čl. 13.

Ako se iz v zgornjem členu predpisanih legitimacij prepišejo organi zbornice, da podpirani delavec ali nameščenec ni v prejšnjih krajih izčrpal vse podpore predvidene v čl. 3. lahko ravnajo se po čl. 8 odločijo: ali se mu izda, koliko in kakšne podpore. Vendar skupna podpora ne sme presegati višine podpore predvidene v čl. 3 in 4 tega pravilnika.

Čl. 14.

Organi zbornice so dolžni od vsake za podporo prijavitelne osebe sprejeti prošnjo ali zaslizati prijavitelne. Prošnji ali zaslizanju je priložiti vsa dokazila, na osnovi katerih se zahteva in rešuje prošnja za podporo.

Utemeljeno rešitev o priznanju ali nepriznanju podpore se napiše na istem aktu. Rešitev podpisujejo vsi prisotni člani predsedništva ali posvetovalnega kontrolnega odbora zbornice.

Čl. 15.

Za vse vsote, ki bi bile izdane iz naslova teh podpor v nasprotju s tem pravilnikom, so odgovorni zbornici osebno in materialno funkcionarji, ki so nepravilnost zagrešili.

Ta pravilnik je predpisan s sklepom seje upravnega odbora zbornice, dne 31. avgusta 1926.

Razno.

Za tedensko 2 kratno izdajo »Napreja« že od julija so poslali 10 Din v gotovini; prvi izkaz dne 19. junija 1927 12 naročnikov. Ta teden priraslo 9 naročnikov, skupaj 21 naročnikov. Organizacije in zaupniki zbirajo počasi, obračuna še nismo prejeli niti enega; boljše bi bilo, če bi organizacije poslale po večkrat, nego da zavlačujejo. Prosimo vse, naj tekom tega tedna obračunajo centrali, da bomo lahko ukrenili vse potrebno za drugo tedensko izdajo »Napreja«. Brez nič ni nič.

Občinske volitve so se vršile v nedeljo 19. junija v Celju, Kamniku, Domžalah in Novem mestu. Naša stranka je postavila svojo listo le v Celju. O izidu poročamo med dopisi. Demokrati so izgubili večino v Celju in Kamniku. Tudi SLS je nekoliko nazadovala od zadnjih volitev. Lepo število glasov so dobile liste na malomeščansko gospodarskem temelju združenih strank. To je za občinske volitve v Sloveniji značilno, ker je zaradi tega vendarle otežen pregled dejanske moči posameznih strank in je zlasti ugotavljanje nazadovanja ali napredovanja potom primerjanja z narodno skupščinskimi volilnimi izidi dvomljive vrednosti.

Dopisi.

Celje. Občinske volitve v Celju. Rezultat. V nedeljo, dne 19. junija 1927 so se vršile občinske volitve v Celju. Ta dan je bil dan sramote za one, ki so agitirali z gulažem in vinom vzlic temu, da je bilo točenje alkoholnih pijač od oblasti prepovedano. V gostilni kandidata združenih strank so točili alkohol kar proti izkazu listkov klerikalne, radikalne in nemške stranke. Socialpatrioti so izdali proti nam socialnim demokratom nesramno grd letak z napisom »HOV hov«. Videlo se je, kako složno delajo socialpatrioti in buržoazija, saj je vsakokrat »Nova Doba« objavljala sklicanje shoda kristanovcev (SPJ). Buržoazija se je bojevala za mestno hranilnico, socialpatrioti se pa borijo za posredovalnico dela, v kateri imajo kar dva agitatorja za svojo stranko. Ni čuda potem, da je volilni izid za meščanske stranke in socialpatriote zadovoljiv. Oddanih glasov je bilo: za klerikalce, Nemce in radikale 790, za demokrate 450, za kristanovce 96, za socialdemokrate 22. Mandatov dobijo: združeni Nemci, radikali in klerikalci 20, demokrati 10, kristanovci 2 in socialdemokrati enega. Naša stranka je torej pridobila. Če pomislimo, da pred tremi leti nismo imeli nobenega mandata, smo sedaj na boljšem, čeprav še vedno ne na dobrem. Napredek je. Imamo svojega zastopnika, ki bo kontroliral delo buržoazije in njenega sorodstva v občinskem svetu.

Upravni odbor borze dela v Celju že par mesece ni imel seje; vsaj naš član s. Leskošek ni bil vabljen na sejo. Vprašamo predsednika g. Seliška, iz katerih razlogov se seja ne skliče, ker bi se morala vršiti vsak mesec najmanj enkrat; po novem pravilniku za razdeljevanje podpor se pa mora vršiti vsak teden. Upamo, da bo ta notica zadostovala.

Delavci v Celju, pozor! Ministrstvo socialne politike je dalo za Celje Din 17.333 za brezposelne podpore na razpologo iz fonda, ki plačuje vanj vse delavstvo. Zadevne prošnje izvršuje tajništvo Kmetiskodelavske zveze v Celju, Ljubljanska cesta, pri Kroni. Pravico na to podporo imajo vsi brezposelni, tudi nečlani.

Tajništvo KDZ v Celju. Trbovlje — meščanska šola. Učenci (učenke), ki žele vstopiti v I. razred, naj se javijo 30. junija z zadnjim izpričevalom v ravnateljevi pisarni od 8. do 12. in

14. do 16. ure. Sprejemali se bodo tisti, ki so dovršili vsaj 4. razred osnovne šole. Tudi v prihodnjem šolskem letu bodo dobili ubožni učenci knjige brezplačno.

Ljubljanska krajevna organizacija JSDS sklicuje sestanek vseh članov v ponedeljek 27. junija ob 8. uri zvečer v Vel. Čolnarski ul. št. 19. Udeležba članov dolžnost. Važen dnevni red. Med drugim tudi poročilo delegata na strankinem zboru. — Predsedništvo.

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz 28. V. 1927	Din 14.545,—
Karl Kisovec, Ljubljana	» 20,—
Al. Leskošek, Celje	» 10,—
Jakob Dolničar, Brezovica	» 4,—
Anton Faganel, Rakek	» 1,—
Franjo Langof, Vrhnika	» 10,—
Martin Zupanc, Štore	» 10,—
JSDS v Hrastniku, popust pri »Majskem spisu«	» 30,—
Ivan Škrabl, Ljubljana, drobiž	» 0.30
Dr. F. Mikič, Ljubljana, prebitek	» 2,—
Mihael Varmočnik, Štore	» 5,—
Josip Resnik, Štore	» 3,—
Pongrac Špital, Velenje	» 3,—
Mirko Blanc, rudar v Hrastniku	» 2,—
Neimenovani Poljskavčan	» 50,—

Skupaj Din 14.695.30

OBRAMBNI SKLAD.

Zadnji izkaz 11. VI. 1927	Din 2820.40
Matevž Demšar, Poljane nad Škofjo Loko	» 40,—
Lovro Klemenčič, Ljubljana	» 10,—
Franc Rinaldo, Trbovlje	» 10,—
Blaž Habjan, Trbovlje	» 4.50
Franc Fakin, Trbovlje	» 3,—
Anton Keršič, Trbovlje	» 2,—
Jakob Štruc, Trbovlje	» 5,—
Ivan Pajk, Trbovlje	» 4,—
Ivan Hudarin, Trbovlje	» 3.50
Ivan Žekar, Trbovlje	» 2,—
Anton Žaubi, Trbovlje	» 2,—
Ignac Mrzelj, Trbovlje	» 2,—
Avugust Štruc, Trbovlje	» 2,—
Lovr. Kelner, Trbovlje	» 1.50
Andrej Potokar, Trbovlje	» 3,—
Ivan Mak, Trbovlje	» 4,—
Lovrenc Žlak, Trbovlje	» 3,—
Franc Judež, Trbovlje	» 4,—
Ivan Polak, Trbovlje	» 5,—
Rdeč, Trbovlje	» 1.50
Anton Odlazek, Trbovlje	» 5,—
Franc Mrzelj, Trbovlje	» 5,—
Vinko Učakar, Trbovlje	» 3,—
Jože Zelenšek, Trbovlje	» 5,—
N. Skrinar, Trbovlje	» 2,—
N. Kuder, Trbovlje	» 1,—
Joško Strašek, Trbovlje	» 2,—
Ferdo Zakonjšek, Trbovlje	» 4,—
Jakob Ovsenk, Trbovlje	» 4,—
Vincenc Sedovnik, Trbovlje	» 3,—
Anton Sušnik, Trbovlje	» 4,—
Valentin Mlakar II., Zagorje	» 10,—
Vinko Požar, Cerklje	» 10,—
Mihael Varmočnik, Štore	» 20,—

Skupaj Din 3010.40

24. junija — 2400 izvodov.

Razširjajte „Naprej“

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Popravila vseh sistemov pisarniških strojev mehanik
IVAN LEGAT, Maribor
Vetrinjska ul. 30. — Tel. interurb. 434.

NOVA manufakturna in modna trgovina „Pri Golobu“
Celje, Narodni Dom.

Vam nudi svojo bogato zalogo tu- in inozemskega blaga po konkurenčnih cenah. Fabriško platno od Din 6.50 naprej. Belo platno od Din 8.— naprej. Platno za rjuhe od Din 25.— naprej. Okstort za srajce od Din 10.— naprej. Blago za moške obleke od Din 60.— naprej. Druk od Din 10.— naprej. Močna hlačevina dvojna širina Din 30.—. Ševijot v raznih barvah dvojna širina od Din 35.— naprej. Volneno blago v vseh barvah dvojna širina od Din 48.— naprej. Močne ženske nogavice od Din 15.— naprej. Močne moške nogavice od Din 9.50 naprej. Srajce za moške od Din 31.— naprej. Spodnje hlače od Din 20.— naprej. Pavolnasti krepi za ženske obleke od Din 12.— naprej. — Velika izbira svilnenih robcev, nogavic, naglavljenih robcev, brisač, odev, potrebščine za šivilje in krojače. Lastna izdelava delavskega perila. Stranke iz dežele in delavci dobijo poseben popust. Stranke pa, ki trgovine osebno obiskati ne morejo, se jim na željo pošljejo vzorci.

Najceneje nakupite
izgotovljene moške obleke od Din 400.— naprej.

Obleke za dečke po izredno nizki ceni, kakor tudi spomladansko volneno blago, šifon in kontenino, kambrike in vse manufakturno blago, moško in žensko perilo itd. pri

M. BENEDIK, Ljubljana,
Kette-Murnova c. 8 (prejšnja Martinova c.)
Obleke po meri.

Gospod lekarnar Blum, Subotica.

Čast mi je sporočiti Vam, da so mi Vaše kapsule Larucin zelo dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapanje povsem prenehalo. — S spoštovanjem K. M. Maribor. — Kapsule Larucin se dobivajo po 20 Din v vseh lekarnah. Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica.

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana,
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6, reg. zadr. z om. zav.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.

Litografija.

Tiskarna „Slovenija“, družba z o. z., Ljubljana, Wolfova ul. 1

Izdeluje časopise, brošure, knjige, tabele, delnice, note, razglednice, plakate, pisma, račune, trg. in uradne kuverte, vizitke, kolarje itd. Strojno numeriranje. Rotacija.